

מנילה, בירת הפיליפינים

פיליפינים - מעצמה כלכלית בהתהוות

לפי כל התחזיות פיליפינים תרשום השנה את קצב הצמיחה המהיר ביותר באסיה ותהפוך תוך כמה עשורים לאחת המעצמות הכלכליות הגדולות בעולם. אך בינתיים, שיתוף הפעולה בין ישראל למדינת האיים נמצא בחיתוליו, למרות פוטנציאל גדול לייצוא | שי ילין

דולר בשנה. סכום פעוט ביחס לסחר של ישראל עם הודו למשל, שעומד על חמישה מיליארד דולר, או עם יפן שעומד על שלושה מיליארד דולר, ואפילו עם וייטנאם, שעומד על חצי מיליארד דולר. בשנות ה-90 של המאה הקודמת, אך גדל במהירות למעל מיליארד דולר בשנה.

לכוח העבודה הפיליפיני השפעה רבה על ההצלחה הכלכלית של המדינה. מדובר באוכלוסייה בעלת השכלה גבוהה יחסית, מוסר עבודה גבוה, פתיחות רבה כלפי המערב, ומעל לכל - דוברת אנגלית, מה שהפך את הפיליפינים למעצמת שירותים ואוטו-סורסינג עולמית

אין עוררין על כך, שלא פשוט לעשות עסקים בפיליפינים. יש בה חוקים המרתיעים זרים ומגבילים את יכולתם לשלוט בעסקים מקומיים, ל-40% בלבד. זרים גם אינם מורשים לרכוש קרקע פיליפינית, אלא רק דירות או משרדים במגדלים. גם השחיתות עדיין חיה ובוטטת, למרות שחל שיפור רב בשנים האחרונות בהנהגתו של הנשיא אקינו. ישנם גם פגעי טבע כמו טיפונים ורעידות אדמה, לצד בעיות ביטחוניות, כמו הטרור המוסלמי בדרום המדינה והסכסוך עם סין על הגבולות הימיים. תוסיפו על כך את תשתית הכבישים הרעועה בפיליפינים, שבסקר של בנק HSBC בקרב 11 מדינות אסיאתיות - דורגה במקום האחרון, אפילו מאחורי וייטנאם והודו. אבל עדיין, חברות מכל העולם ומכל התחומים ממשיכות לנהור לפיליפינים. חלקן מוכרות או קונות מוצרים, משתמשות בכוח האדם האיכותי והזול למטרות מיקור-חוץ, או משקיעות ותוקעות יתד לעתיד. הגיע הזמן שגם ישראל תנהג כך.

הכותב הוא איש עסקים חחי במנילה, ומנהל בה, בין היתר, את IsraeliOnIsland.com: מערך שותפים עסקי ורב-גוני המיועד לישראלים, הרפתקנים וסקרנים אודות האיים הפיליפיניים

שווקות קרמים וסבונים ים המלח, כבר נמצאות כאן, ומרביתן אף עושות חייל מול הלקוחות הפיליפיניות העשירות. גם קומץ של חברות היי-טק, אלקטרוניקה ותקשורת ישראליות פעילות בפיליפינים ומכרות תוכנות וצידים מתקדמים. טכנולוגיות מים וחקלאות ספורות מישראל מיושמות אף הן בשדות וחוות

לכוח העבודה הפיליפיני השפעה רבה על ההצלחה הכלכלית של המדינה. מדובר באוכלוסייה בעלת השכלה גבוהה יחסית, מוסר עבודה גבוה, פתיחות רבה כלפי המערב, ומעל לכל - דוברת אנגלית, מה שהפך את הפיליפינים למעצמת שירותים ואוטו-סורסינג עולמית

פיליפיניות. יצרניות הנשק הישראליות הגדולות מחזיקות בנציגים מקומיים ומדי פעם זוכות במכרזים של משרד הביטחון הפיליפיני, שכמובן מעריך מאוד את הצבא הישראלי. אולם בסך הכל, הסחר בין שתי המדינות מסתכם אך ורק ב-250 מיליון

שנתי של 1.8%, וגיל ממוצע צעיר מאוד העומד על 23. כל אלה כמוכבן תומכים בצמיחה בת-קיימא, אולם מעבר למספרים המרשימים, חשוב לציין את מאפייניו הערכיים של כוח העבודה הפיליפיני, המאפשרים לו הצלחה כלכלית גלובלית. אלה כוללים השכלה גבוהה יחסית, מוסר עבודה גבוה, פתיחות רבה כלפי המערב, ומעל לכל - האנגלית המעולה השגורה בפהם תושבי הפיליפינים, שהפכה את המדינה למעצמת שירותים ו-Outsourcing עולמית.

תרבות צריכה מאסיבית

מאפיין נוסף של האוכלוסייה הפיליפינית המסביר את הצמיחה העקבית והגבוהה, הינה תרבות הצריכה המאסיבית המושרשת בה. זו מתבטאת בין היתר באהבה חסרת גבולות לאכילה בחוץ, אם במסעדות או דוכני רחוב - לפחות פעם ביום, כמו גם רכישת בגדים אופנתיים, יציאות לביילויים וטיפוח עצמי, בעיקר קוסמטיקה - הן בקרב נשים וגברים, שמקפידים באופן קבוע לשמור על עור ושיער מטופח. לא משנה כמה הם מרוויחים, הפיליפינים יוציאו את מיטב כספם על מותרות אלה.

אז נכון, חברות קוסמטיקה רבות מישראל, המ-

פוטנציאל בתחומי האנרגיה והתשתית

מעט לעת מפרסמת הממשלה הפיליפינית החלטות על קידום סקטורים מסויימים במשק, לעיתים תוך מתן הטבות כאלה ואחרות. לדוגמא, הממשלה הפיליפינית החליטה לאחרונה לקדם את תחום האנרגיות החלופיות, שכיום מספקות רק 30% מאספקת האנרגיה במדינה. במסגרת ההחלטה הועלה יעד ההספק הכולל לאנרגיה סולארית מ-50 מגה וואט ל-500 מגה וואט, בעוד שיעד ההספק לאנרגיית רוח עומד כיום על 200 מגה וואט, אך גם הוא עתיד לעלות בקרוב. קיים כאן פוטנציאל רב להחדרת טכנולוגיות ישראליות בתחומי האנרגיה הסולארית, רוח וביומס.

גם בתחום התשתיות, שכאמור דורגו במקום האחרון בסקר HSBC באסיה, קיבלה הממשלה הפיליפינית החלטה משמעותית. היא עתידה להוציא השנה כ-9.2 מיליארד דולר (כ-3.1% מהתוצר) על פרויקטים בתחום התשתיות, בניית כבישים, גשרים, רכבות ונמלים. מעבר לכך, מתכננת הממשלה להגדיל את ההשקעה בתשתיות ל-5.1% מהתוצר עד 2016. מלבד הממשלה, ישנם גם מוסדות בינ"ל, כמו הבנק העולמי והאיחוד הפיננסי הבינ"ל (IFC) המשקיעים מדי שנה מאות מיליוני דולרים בפיליפינים, במיוחד לאחר אסונות טבע, וזאת בפרויקטים לשיפור התשתיות, האנרגיה, החקלאות, התקשורת, התחבורה, המים והטיפול בשפכים. גם כאן יש מקום לחברות ישראליות לאתר ולהשתתף במכרזים מסוג זה, שלרוב מוסדרים ומפוקחים על-ידי מוסדות בינ"ל.

הפיליפינים: הנס האסיאתי הבא". זו הייתה כוונתו של אחד מדיוני "הפורום הכלכלי העולמי (WEF) על מזרח-אסיה", שהתקיים לאחרונה במנילה, לראשונה בתולדות בירת הפיליפינים. הפורום הכלכלי העולמי ידוע אמנם בזכות הכנס השנתי שהוא מקיים בדאבוס, שבשוויץ, אולם לארגון הנודע כנס חשוב נוסף, הממוקד במזרח-אסיה ומתקיים מדי שנה במדינה אסיאתית. המדינה בת המזל, שנבחרת לארח את הכנס היוקרתי, היא בדרך כלל כזו שעיצבה בתקופה האחרונה, או מעצבת בימים אלה, את הסיפור הכלכלי של מזרח אסיה.

ואכן, הסיפור של הפיליפינים הוא יוצא דופן. מדינת 7,107 האיים הטרופיים שבשנת 1946 הפכה לרפובליקה צענונית, הייתה על סף פשיטת רגל בסוף שנות ה-80 של המאה הקודמת, זאת לאחר 21 שנות שלטון דיקטטורי של פרדיננד ואימלדה מרקוס. הכלכלה הפיליפינית קירטעה במשך עשורים, ומ-1984 עד 2009 צמחה בשיעור מזערי של 3% בשנה. רק בשנת 2010, כאשר נוינוי אקינו ה-3 הפך לנשיא ה-15 של הפיליפינים, השתנה הסיפור באופן דרמטי והפך לאחד מסיפורי הקאמבק הכלכליים הגדולים ביותר של השנים האחרונות. כבר באותה שנה נסקה הבורסה הפיליפינית ב-58% וקטפה את התואר "הבורסה עם הביצועים הטובים בעולם". ב-2013 צמחה הפיליפינים ב-7.2% ותפסה את המקום השני לאחר לסין, בקצב הצמיחה המהיר באסיה.

על-פי סוכנות דירוג האשראי מודי'ס, בשנת 2014 צפויה הכלכלה הפיליפינית לצמוח בקצב המהיר ביותר ביבשת, עם צפי ל-6.5% גידול בתוצר. יותר מזה, הכלכלנים הבכירים של בנק ההשקעות הנודע גולדמן זאקס וענקית הבנקאות סיטיגרופ, מעריכים כי עד שנת 2050 ישתנה הסדר העולמי לחלוטין, ובין 11 המעצמות הכלכליות של העולם, תופיע גם הפיליפינים.

מה הן הסיבות העומדות מאחורי הצמיחה המואצת הזו?

ראשית כל, יש להבין את מאפייני האוכלוסייה הפיליפינית. מדובר במדינה בת 100 מיליון בני אדם לערך (מקום 12 בעולם), עם קצב גידול אוכלוסין